

La tàctica pot ser eficaç sense l'estratègia?

Grup de Debat amb experts vinculats al bàsquet - Barcelona, 8 de maig de 2023

Federació Catalana
de Basquetbol

Grup de Debat

La Federació Catalana de Basquetbol (FCBQ) i l'Associació Catalana d'Entrenadors i Entrenadores de Basquetbol (ACEB) van organitzar, el passat diumenge 8 de maig, la quarta sessió del Grup de Debat. El tema escollit va ser **'La tàctica pot ser eficaç sense l'estratègia?'**.

Eduard Portela

Impulsor del Grup de Debat i president d'honor de l'ACB

Ferran Aril

President de l'FCBQ

Aquesta és la quarta edició que fem del Grup de Debat. És una iniciativa que vam començar abans de la pandèmia i que ara hem reactivat amb més força. La sessió reuneix gent que té un gran coneixement del nostre esport i que aporten idees interessants per generar debat dins de la comunitat d'entrenadors i d'entrenadores. Volem obrir la Federació Catalana al màxim número possible de persones.

Gràcies a l'impuls de la Federació Catalana de Basquetbol i de l'Associació Catalana d'Entrenadors i Entrenadores (ACEB), el Grup de Debat ha agafat una gran volada. Les conclusions de les sessions cada vegada arriben a més persones interessades. Aquesta iniciativa ha trobat el caliu que necessitava i té una gran divulgació.

L'objectiu d'aquesta trobada és que a partir d'un tema central puguem contrastar les nostres opinions i experiències, com si ens haguéssim trobat per prendre un cafè, amb naturalitat i sinceritat. Aquest és un grup obert a totes les persones per qui el bàsquet és una part molt important de les seves vides.

Ferran Peña

President de l'ACEB

El Grup de Debat és una activitat molt interessant i des de la nostra associació vam apostar des del primer moment per ajudar a difondre les opinions de gent amb molta experiència. Volem aprofitar aquesta iniciativa per arribar al jovent, que sempre costa una mica més que s'interessi per aquests temes de formació.

Salva Maldonado

Entrenador

La tàctica i l'estratègia són complementàries i han d'anar unides en el món del bàsquet. L'estratègia és el pla per aconseguir l'objectiu. La tàctica són les accions concretes. És impensable que una vagi sense l'altra. A nivell personal, no he sigut mai un entrenador esclau de la tàctica. Hi ha moltes maneres de fer les coses i totes són vàlides.

Cada vegada es comença a competir abans. Nosaltres tenim un campionat mini i això ens dona avantatge respecte a altres països, que es posen a competir més tard. El problema és que l'exigència de la competició afecta les decisions dels entrenadors, que actuen pressionats. L'entorn t'obliga a tenir resultats. Tots els tècnics tenen els seus objectius, però les famílies i els clubs també tenen els seus. Hi ha una tensió excessiva. Hi ha equips que més que sistemes de joc fan coreografies.

Josep Claret

Entrenador

Els dos conceptes són complementaris. L'estratègia és més global. Si parlem de tàctica hi ha la d'equip i la individual, la presa de decisions dels jugadors i les jugadores. Crec que hem de diferenciar entre esport d'alta competició i bàsquet formatiu, on la tàctica no hauria de ser la part més important. La tàctica no és determinant, però és important.

La societat ha evolucionat i les eines a les quals tenen accés els joves són diferents. Els joves han de familiaritzar-se amb la tàctica perquè és l'eina que et permet trobar solucions com a equip. Se li ha de donar importància a la lectura de joc, a entendre el que està passant a la pista.

Mireia Capdevila

*Responsable
Seleccions de l'FCBQ*

L'estratègia i la tàctica van unides i són complementàries, però a més s'han de relacionar amb coherència. La incidència formativa dels jugadors i les jugadores és molt important per entendre la presa de decisions. Moltes vegades tenim clara l'estratègia que volem aconseguir i quines eines tàctiques necessitarem, però el que acaba sent determinant és l'aplicació individual que acaba fent cada jugador.

Mateo Rubio

Entrenador CB Cornellà

Segons la Wikipèdia, "l'estratègia és l'art de projectar i dirigir les operacions, especialment militars, una sèrie d'accions molt meditates". Crec que la paraula dirigir s'ajusta molt bé perquè l'estratègia té a veure amb la direcció de partits. Crec que l'estratègia pot existir sense la tàctica (jugar ràpid o jugar lent, decidir emparellaments...). Es complementen, però no es necessiten sempre. La tàctica necessita una idea i aquesta sol venir de l'estratègia, però l'estratègia no sempre s'ha de recolzar en la tàctica. Pot fer-ho en la direcció d'equip, en la gestió emocional o en la condició física. L'estratègia ens parla d'un pla i la tàctica, d'una estructura bàsica.

De l'estratègia se'n parla poc i, en canvi, és un factor molt important. L'estratègia ve donada per un coneixement, una experiència o un estudi del joc. És un pensament de cap a on volem anar. Les noves generacions s'han acostumat a les recompenses immediates. Tot és molt curt i ràpid. El procés és ideal per millorar, però és llarg. Els entrenadors hem d'adaptar els nostres processos. Hem d'ajudar els jugadors a millorar dins de la seva manera de fer-ho.

Álvaro Salinas

Entrenador del Barça Cadet

Jo sempre he visualitzat l'estratègia com el pla de partit que ideo per tenir un millor rendiment i aconseguir el meu objectiu. En rendiment és un i en formació, un altre. L'estratègia ens permet definir quins són els grans objectius de l'equip en cada moment del joc. Què volem que passi? L'estratègia és el marc de la temporada en què van apareixent els conceptes tàctics.

Pili Bilbao

Entrenadora del CBF Cerdanyola

De vegades sembla que en faci por parlar de tàctica en un equip de formació. Per a mi la tàctica és la manera d'ensenyar a jugar a aquest esport. L'errada és utilitzar una tàctica no adequada a la categoria que toca. L'estratègia és molt important, ja que tots els jocs la tenen. Els elements que nosaltres utilitzem per tenir una estratègia són les tàctiques que li hem ensenyat als nostres equips. Hem de donar eines als jugadors i les jugadores per aconseguir els nostres objectius.

Tots els entrenadors volem jugar per conceptes i amb una bona lectura de joc. Ensenyar tàctica implica donar espai a les jugadores perquè desenvolupin el que saben fer. Els clubs han d'aportar tranquil·litat perquè les jugadores madurin al seu ritme.

Jordi Martí

Director esportiu del Joventut

La tàctica i l'estratègia són dos conceptes que poden conviure, però que al mateix temps van separats. L'estratègia és el pla de partit i cada vegada més es basa en la tàctica i menys en la lectura. En el bàsquet d'elit, has d'interpretar moltes coses durant el partit. Cada vegada ens estem tornant més tàctics i menys estratègics.

La competició és bona, però potser ens estem passant de frenada. Els jugadors comencen a competir massa aviat i ens estem equivocant en la formació, ja que la tendència és guanyar com sigui.

Isaac Fernández

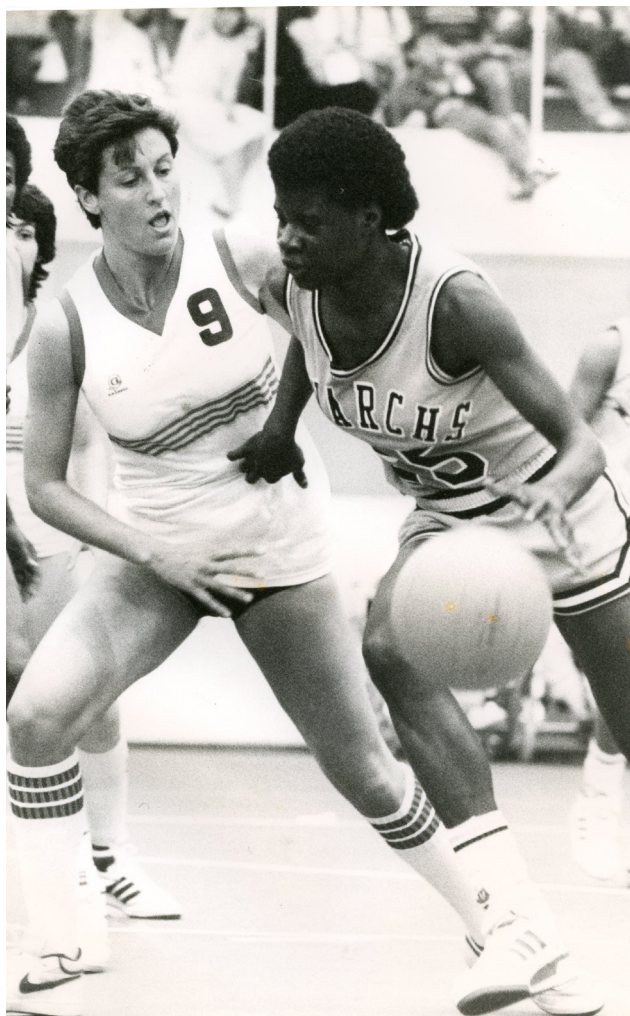
Entrenador del Barça CBS

Separar estratègia i tàctica em costa molt. A mi m'agrada tenir una estratègia de com començo i com vull acabar la temporada. Per aconseguir-ho és bàsic conèixer el que tens. Després també hi ha una estratègia tàctica del dia del partit que té a veure amb la direcció. La tàctica està molt bé, però s'ha d'adequar al que tens.

Quan surts a l'estranger et pregunten per la clau de l'èxit. L'esportista espanyol té un gen competitiu que es desenvolupa des que els jugadors són molt petits. Els nois i les noies tenen un bagatge competitiu molt major al d'altres països.

Miquel Nolis

Entrenador

Jo no he fet servir mai els termes de tàctica i estratègia. Ranko Zeravica sempre deia que la part important del bàsquet era potenciar el talent dels jugadors. Amb una excessiva disciplina tàctica, es destrueix el talent dels jugadors. L'objectiu ha de ser donar llibertat als jugadors perquè explorin el seu talent. Una de les meves obsessions sempre ha sigut buscar un estil de joc el més lliure possible. Els jugadors són els que han d'entendre el bàsquet.

Bobby Knight no parlava d'estratègia i de tàctica sinó de com integrar els conceptes del bàsquet dins del joc. Mike Krzyzewski era de la mateixa opinió. Els jugadors han de tenir uns conceptes de joc clars. Hi ha equips amb molts sistemes. La meva fórmula, en canvi, era oposada i intentava apostar per la simplicitat.

Francesc de Puig

*Entrenador del Manresa CBF
i secretari de la Junta de l'ACEB*

L'estratègia és la filosofia que ha de tenir cada entrenador o entrenadora. Com vol que juguin els seus equips? Què ha d'ensenyar? L'estratègia és un concepte global, mentre que la tàctica és una cosa més puntual dins d'un partit. Estratègia i tàctica són dos conceptes que conviuen de manera paral·lela i que es complementen.

L'estratègia és el que els queda als jugadors i a les jugadores quan acaben la temporada. Les tàctiques apareixen en un moment determinat.

Laura Antoja

Entrenadora
de l'Spar Girona

Abans no s'utilitzava tant l'estratègia i la tàctica i es parlava més de conceptes de lectura de joc. A poc a poc, el bàsquet ha evolucionat i ara la tàctica té un pes major. La meva sensació és que si aconseguixes que el jugador tingui una lectura de joc major, disfruta més que si ha de seguir una estratègia imposada. Li dona més llibertat i augmenta la seva implicació. Cada vegada el jugador pensa menys i segueix més una tàctica o una estratègia imposada per l'entrenador. El seu poder de decisió baixa.

Hem de potenciar la lectura dels jugadors, però l'entrenador ha de tenir la potestat de marcar una estratègia. La formació d'ara és molt diferent de la d'abans. Els joves tenen mil estímuls i accés a estadístiques i vídeos. Fer-los treballar el cervell requereix temps.

Joan Plaza

Entrenador

Els entrenadors no hem de fingir i, si venim d'una escola on s'ha potenciat que el jugador creixi i no tenir unes normes molt rígides, continuar amb aquesta idea. Amb això es pot arribar al màxim nivell. Hem de ser conscients que hi ha clubs de formació on l'únic que importa és guanyar. A mi em posa trist quan veig escoles de bàsquet que imposen sistemes de joc des que els jugadors són molt petits. Els entrenadors estem sotmesos a l'exigència dels resultats i, per tant, han de ser capaços de mantenir-se en les seves conviccions. Hi ha entrenadors que voldrien potenciar els jugadors i fugir de sistemes molt definits, però que al mateix temps reben moltes pressions per aconseguir resultats a curt termini. La nostra visió és molt romàntica i exigeix de molta fortalesa.

Estem mecanitzant massa el joc i això és un perill. No deixem que els jugadors pensin perquè això requereix un procés més lent, però si treballes amb coherència els resultats acaben arribant. És difícil tenir paciència.

Maria Planas

*Exentrenadora
Hall of Fame de la FIBA*

La primera vegada que vaig fer d'entrenadora, les noies eren molt joves. Sempre vaig procurar que tinguessin il·lusió, però no vaig imposar tàctiques. Sempre que he treballat en formació, he preferit contribuir al desenvolupament de les jugadores. Això em va donar resultats bons a mig termini. En bàsquet d'elit vaig afegir algun element tàctic, però sempre he preferit que les jugadores prenguessin les seves decisions dins del joc.

A mi m'agradava apostar per un joc lliure, però per implementar-lo amb èxit havies de tenir jugadores ben formades. És molt important donar llibertat a les jugadores dins d'un context determinat. L'estratègia t'ajudava a guanyar partits.

Àngel Palmi

*Impulsor del Grup
de Debat i exdirector
esportiu de la FEB*

El bàsquet espanyol està dominant el panorama internacional, tant en categories de formació com en sèniors. Aíto García Reneses va fer unes declaracions en què va dir que l'èxit de Sergio Scariolo al Mundial de la Xina havia sigut anar variant el seu armament tàctic en relació als jugadors que en cada moment hi havia en pista. L'èxit va ser, doncs, adaptar la tàctica als jugadors.

Les tàctiques són maniobres planificades amb antelació amb l'objectiu d'obtenir algun tipus d'avantatge durant el partit. L'estratègia és un conjunt d'objectius, plans i tàctiques que es coordinen i s'ajusten entre sí, amb l'objectiu de guanyar un partit o un campionat.

El gran entrenador és el que obté equilibri entre tàctica i estratègia. L'entrenador és com un jugador d'escacs, però s'ha de saber adaptar a tenir peces diferents.

Federació Catalana
de Basquetbol

